

SLOVENSKI NAROD.

Izkaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

† Dr. Jan. vitez Bleiweis-Trsteniški.

V Ljubljani 5. decembra.

Pri popisu slovesnega spreveda pripetila se nam je marsikaka nezgoda, kar je odpustljivo samo ob sebi, ker to vsak vé, da je naš poročevalec v takej gnječi in zaradi večerne teme lahko marsikaj spregledal ali pa napačno videl. Izpuščena je iz popisa ljubljanska čitalnica, katero je naš poročevalec s pevci ljubljanske čitalnice v jedno skupino združil. Da se je naša čitalnica udeleževala pogreba, lahko je razvidel vsakdo iz reda za spreved, katerega smo objavili v svojem listu. Izpuštil se je odbor „Narodne tiskarne“, ki je stopal za svojim vencem; ravno tako tudi odbor „dramatičnega društva“, katerega je naš poročevalec prekrstil v breške domoljube, in to radi tega, ker se je temu odboru pridružil bil gospod Tanšek iz Brežic.

Istro zastopala sta gospod dekan Jan iz Doline in gospod Slavoj Jenko iz Podgrada.

„Bralno društvo v Podgradu“ položilo je krasen venec na rakev z napisom: „Bralno društvo v Podgradu v Istri.“

Spreveda udeležila se je deputacija celjske čitalnice in celjskih Slovencev sploh ter stopala za krasnim svojim vencem. V tej deputaciji so bili: gg. Žičkar, prof. Krušič, Reich, Perc, Likar in dr. Jos. Srnec. Čitalnica na Opčinah poslala je venec in pri sprevedu zastopal jo je tamošnji c. kr. poštar g. Kariš.

Čitalnica v Novem mestu poslala je tudi venec; iz Šentvidskega okraja pa je prišlo vseh 18 županov. Da se je udeležitev iz ljubljanske okolice tako dobro obnesla, gre v prvi vrsti hvala neutrudljivemu narodnjaku gospodu županu

Bavdeku, ki je centralnemu odboru na pomoč priskočil z znano svojo navdušenostjo.

Čestita obitelj prejela je še naslednje telegrame:

Z Dunaja: Javim Vam globoko sožalost ob izgubi milega Vam soproga in očeta. Bil je nam vsem Slovencem ljubljeno oče, buditelj, učitelj, branitelj. Večen mu slaven spomin!

Šuman.

Iz Središča: Zaradi neizmerne izgube, ki jo z Vami obžaluje ves slovenski narod, sprejmite najtoplejše moje sočutje. Slava spominu blagega moža, ki ga je po vsej pravici slovenski narod imenoval svojega očeta!

Cagran.

Iz Št. Petra: Bodi ti lahka domača zemlja!

Cirb.

Iz Kastva: Slava neumrlému probuditelju naroda na grobu kliče

hrvatska čitalnica v Kastvi:

Laginja.

Iz Središča: Sprejmite izraz najtoplejšega našega sočutja zaradi neizmerne izgube, ki je z Vami vred zadela celi slovenski narod! Središki rodoljubi.

Iz Prestojeva (Moravska): Izvolite sprejeti najglobokejše moje sočutje o izgubi blagega Janeza, očeta in vodje narodovega.

Dr. Starel.

Iz Konjic: Jedno je, kar nas v togi po ranjem očetu tolažiti more, da debela ucepiljena po njem bodo dajala obilo sadu.

Dr. Prus,

v imenu konjiških rodoljubov.

Iz Ptuj: Slovensko naše ljudstvo žaluje o bridkej izgubi iskrenega buditelja narodne zavesti, neustrašljivega zagovornika narodnih pravic, neumornega učitelja ljudstva v

umnem kmetovalstvu in izreka svoje najglobokejše sočutje o izgubi pravega očeta slovenskega naroda!

Za Ptujске Slovence:

Dr. Gregorič.

Iz Slovenjega gradca: Okrajni odbor Slovenjegraški Vam izreka vsled jednoglasnega sklepa v imenu celega okraja najgorkejšo sočutje o priliki smrti nepozabljivega nam dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega.

Dr. Šuc.

Našemu listu došli so na dalje ti-le telegrami:

Iz Zagreba: Deleči z vami žalost globoko, žal nam je, da ne moremo izkazati slednje časti vzornemu rodoljubi, s katerim se bode slovenski narod ponasal!

Iz Ormoža: Izguba Janeza nam Bleiweisa je nenadomestljiva. Daj Bog, da slovenski narod ostane jedin, kakor je bil pod ranjkega očetovsko obrambo.

Majhenič, Robič.

Iz Trsta: Izražajoč svojim bratom sožaljenje nad izgubo velikega borivca, očeta Slovenije, želé, da mlajši neustrašljivo hodijo po njega poti

Hrvatje v Trstu.

Iz gorenje Savinjske doline: Tužnim srcem obžalujemo izgubo vrlega narodnjaka, našega očeta gospoda dr. Bleiweisa viteza Trsteniškega.

Tone Jeraj, Tone Žagar,

Tone Turnšek.

Iz Kopra: Svojo gorko žalost nad izgubo očeta slovenskega naroda izražuje

Čitalnica v Kopru.

Iz Prema: Nebo joka denes nad slovensko zemljo, katera je izgubila svojega dobrega očeta. Tudi mi njegovi sinovi točimo britke solze na prezgodnji grob njegov, ter

Listek.

Listi iz tujine.

XIX.

(Dnevniških št. 5.)

Barcelona 4. avgusta 1880.

(Konec*.)

Nekoliko postaj naprej je mesto in trdnjava Antibes, s 7000 prebivalci in le malo dalje mesto Cannes, krasno ležeče na podnožji nizkega gorovja, obdano z gozdčiči oliv, pomaranč, limon in dišečih rož, iz katerih se preša olje. Mesto broji 10.000 prebivalcev in je historično znamenito, ker se je tu izkrcał Napoleon I. dne 1. marca l. 1815. po svojem begu iz otoka Elbe. Nasproti mestu sta dva otoka St. Onorato in Ste. Marguerite, poslednji z močnim fortom, v katerem je bil zaprt glaso-

viti jetnik, imenovan „mož z železno masko“, v najnovejšem času pa maršal Bazaine, znan od famozne kapitulacije prve trdnjave francoske Metz. Možu se menda nij dopalo dalje jesti kruh jetniški in v nekej burnej noči spustil se je po vrvi doli do morja in jo popihal v pripravljenem čolnu. Od Cannes naprej vedno ob morskem bregu skozi nekoliko manjših postaj pride se do mesteca Frejus, ki ima mnogo starinskih zanimljivostij in broji kaci 4000 prebivalcev. Jedna postaja prej je St. Rafaele, historično znamenita majhna luka, v kateri se je Napoleon I. dvakrat mudil, a v tako različnih odnošajih, prvokrat l. 1799. zmagonosno se vračajoč iz Egipta, a v drugič l. 1814. na svojem neradovoljnem potu na, otok Elba. Od Frejus naprej proti Les-Arcs notri do Toulona se prvokrat železnica loči za nekoliko ur od morskega brega, ter pelje skozi rodovitno, lepo obdelano in z gorami obrob-

ljeno planjavo mimo mnogih manjših mest, katerih ne omenjam posebej, ker nimajo nobene posebne zanimljivosti in so menj ali več slična jedno drugemu. Oko, ki se je uže kar navedilo z jedne strani vedno pred seboj imeti neizmerno morsko raván in čarobne nje bregove, se ne more brž zopet sprijazniti z jednoličnostjo, kakor jo podaje kopno. Ko smo se bližali Toulonu, malo prej dospevši zopet do morja, jelo se je uže mračiti in ravno mogel sem še ogledovati velikanske fortifikacije, katere od kopne strani obdajajo to prvo vojno lukko francosko. Železnica deloma vodi skozi ta utrjenja, a nizko ležeče luke in mesta je le malo videti, ker leži na podnožji gore Faron. Mesto ima 70.000 prebivalcev in je bogato historičnih spominov. L. 1707. obsedal je je princ Evgenij, — a nij uspel. L. 1798 se je tu ukrcał Napoleon I. podajajoč se s svojo armado v Egipt. Velikansk neki je arsenal,

* Glej štev. 271. „Slov. Nar.“

kličemo: Oče ne zapusti nas, temveč sprosi nam pri najvišjemu drugega milega očeta, sebi vrednega naslednika.

Premški domoljub.

Iz Trziča: Izražamo srčno žalost o izgubi boritelja in voditelja Slovencev gospoda dr. Janeza Bleiweisa viteza Trsteniškega. Njega dela in zasluge bodo mej slovenskim ljudstvom večno živele. S tem pokladamo na njega pre-zgodnjo gomilo venec nepozabljivosti!

Tržiški domoljubi.

Iz Trsta: Svojo žalost izraža o izgubi svojega šolskega protektorja doktorja Janeza Bleiweisa

Slovensko učiteljsko društvo
za koperski okraj.

Iz Doline: Tužnim srcem plaka za svojim očetom Dolinska čitalnica.

Iz Št. Petra: Smrt prvoboritelja za zjedinjeno Slovenijo obžalovaje, vztrajajmo kakor on. Duh njegov živi.

Županija Podgrad, Istra.

Tukajšnja čitalnica prejela je sledeče telegram:

Iz Karlovca: Gospodarska podružnica na današnji svoj skupščini izražuje svoje sočutje bratom Slovincem nad izgubo nepozabljivega očeta dr. Bleiweisa. Slava!

Sakupljeni članovi.

Iz Varaždina: O smrti očeta slovenskega naroda dr. Bleiweisa izražuje največje sožaljenje

Hrvatsko pjevačko društvo „Vila“.

Iz Karlovca: V duhu smo pri Vas zdaj, kjer izročate ostanke neumrlega očeta Slovencev, dr. Bleiweisa, materi zemlji.

„Zora“.

Slovenske Matici se je brzojavilo:

Iz Prage: Muzej kraljestva českega izraža globoko sočutje bratovskemu narodu slovenskemu nad smrtjo ljubljene očeta Jana Bleiweisa.

Iz Dobrnjskih toplic: Duhovniki dekankovine Novocerkevske najpristranejšim sočutjem omiljujejo vseprerano smrt očeta Slovencev, nepozabljivega dr. Bleiweisa.

Matični poverjenik: Juvančič, kanonik.

Ljubljanskemu „Sokolu“ došel je ta telegram:

Iz Kolina: Globoko sožaljenje o izgubi velikega Slovana in boritelja prav bratskega naroda slovenskega dr. Jan. Bleiweisa izraža

Sokol kolinski.

Kapitalist in revež.

II.

Bog, da bi nam bil trden srednji stan! Nij ga bilo. Biti pa je moral, predrugateno življenje novejših dobe ga je imperativno zahtevalo in prišel je deloma iz tujine, deloma nam je domač postal tuj. In ker naš srednji stan nij bil močan, gmotno in duševno, vzelo je tujstvo one mogočne vire narodnega premoženja, obrt, trgovino ter industrijo v svoje roke. Tujec ima naše premogokope, rudnike, naše toplice v svojej roki in svoje tovarne etablira in svoje blago Slovenstvu prodaje. V tem boji za groš ne velja §. 19 drž. zakona kar nič, vse tarnanje o krivici nas ne bo ne za las na bolje privelo. Skozi našo deželo vozi glavna proga avstrijske železnice, za vse Nemštvo je ta proga važna; do morja, do lepe Adrije vodi in vsak dan nam mori slovanski naš živelj. In kakor hitro je narod gmotno zavisen od tujstva, zavisen je tudi v duševnem oziru. Slovenci celo; naša zgodovina nam pravi, da smo bili skoro zmirom v Evropi sluge Nemštvu, ki je vsako samostalno duševno gibanje uže v kali zadušilo. To se je videlo v mirnih časih, ko se železnice nij bilo, jasno pa se vidi zdaj v času železnic. Slovanski naš značaj se močno izgublja, od pantalona našega kmeta do salona našega meščana vidiš povsodi nemške navade, nemško mišljenje, ako srce tudi domoljubno bije!

Ali tudi tuji jezik je v takih razmerah srednjemu stanu potreba in s tem je naš organizem v najhujšem položaji. Ako naš človek neče postrešek tujinstva biti, mora z enakim orožjem vstopiti v boj za „biti ali ne biti“ in tu mora stopiti v zavisnost tuje omike. In ta ga potem mogočno drži, tako močno, da se je celo naša žena ne more otresti.

Zdaj pa je še neposredni vpliv tujcev mej nami. Ko so se železnice začele zidati po naših krajih, govoril je naš rojak povsem po naših mestih in trgih slovenski. Tega ne najdeš več na slovenskem Koroškem in Štajerskem, posebno ne tik železniških prog.

Pa saj dobimo slovenske šole, slovenske urade; novi zarod bo drugačen; novejši narodovo življenje drugačno. Da bi bilo! Ali pa zamorete s tem predrugatiti gori navedeno zavisnost slovenskega naroda od tujstva v gmotnem oziru. Le malo; premajheni smo nasproti tem velikanskim motorjem v življenji narodov. S kitajskim ozidjem ne moremo naše dežele obkoliti in ker tega ne moremo, ne moremo

ob nič deti, oslabeti ne navedene zavisnosti. Kupovati moramo tam, kjer dobro blago ceno dobimo. — Omika je rastlina počasne rasti, stoletja potrebuje in mi smo majhen in v razmeri s tem številom v slabejšem položaji, kakor nekulturni veliki narodi. Ako hočemo narodnost rešiti, mora naš narod glede omike jednak sosedoma biti.

Le jedna pot nas vodi v srečnejše kraje, to je zedinjenje s Hrvati in drugimi avstrijskimi Jugoslovani. S tem pridemo na drugo stališče. Večji politični organizem nas bo branil zavisnosti od Nemštva, Italijanstva in v tej večjej skupini pridemo hitreje do večje omike in v tem večjem organizmu so pogoji dani h kulturi v gmotnem oziru na slovanskej podlagi.

Ne bom dalje tega zedinjenja dotikajočih se mislij razpravljaj, (morebiti drugi pot), ali povem še, da dokler tega zedinjenja v jedno politično celoto nijmo dosegli, smemo misliti, da smo le avantgarda Jugoslovanstva, katero, ako mi pademo, tudi nij sigurno; tako malo kakor Kranjska po padci Koroške, Štajerja in Goriškega.

—c.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. decembra.

V soboto dala je vlada odgovor v državnem zboru na interpelacijo Neuwirthovo o „länderbanki“. Gospodje iz zedinjene levice nadejali so se, da bode ta interpelacija pripravila vlado v veliko zadrego in z njo vred tudi desnico, kajti mislili so si, da se nihče od vlade in desnice ne spozna v zdanjih finan-
cah. A zmotili so se, dobili so take natančne in temeljite odgovore na svojo interpelacijo, da so bili kar osupnjeni. A ti odgovori vlade bili so premalo odločni, zaradi tega so česki listi nekako nezadovoljni, „češ, da taka ozirnost tej stranki nasproti škoduje le vladi in državi, mej tem pa raste opoziciji greben“. Česki listi se nadejejo, da bode vlada pri odgovorih na interpelacijo o nemirih v Kuhljaku dala odločnejši odgovor. „Dolžnost je, da vlada dá neolepotičen odgovor, da pokaže, kako žalostno sleparijo so unajali njeni politični nasprotniki in kako brezvestno so cel narod sumničili.“

Vnanje države.

Odkar si Avstrija prizadeva vpeljati v Krivošijancih brambeni zakon, uprte so vseh oči bolj v Črno goro, kakor v Krivošijance same in pripisuje se obnašanju in misli Črnogorcev o vpeljavi zakona veliko več pomenbe, kakor obnašanju Krivošijancev. To vedo Črnogorci in zato je prinesel „Glas Črnogorca“ to le izjavo: „Črnogorska vlada nij mogla niti prej niti denes pozabiti, da so Bokezi podaniki Avstro-Ogrske in da imajo kot

katerega je posebno povečal Napoleon III. A kaj je pomagalo vse silno vojno brodovje francosko v nesrečnej vojni l. 1870? Kakor da ga nij bilo, niti čulo se nij o njem, ker manjkalo je menda vsega, da se postavijo v bojne vrste železni in leseni kolosi, ki so pluli po vodah Toulonskih, kamer jih zmagonosni Nemci se ve da nijso hodili motit. No, oni bi bili Nemcem lahko malo štrečno zmešali, kakor se je tudi sploh pričakovalo, a kakor rečeno, zgodilo se nij prav nič.

Od Toulona naprej počelo je temniti se, in do Marseilla ne vem zabeležiti ničesar posebnega. Tudi od Marseilla naprej do mesta Cette vem malo več nego imena postaj in večjih mest, skozi katera sem se vozil, kajti bila je prav temna noč, a jaz truden in zaspal, ter sem se probudil le na večjih postajah, na pr. Arles, Nimes, Lunel, Montpellier. Razložil sem le toliko, da smo oddaljeni od morja, kakor kaže tudi zemljevid. Cette je

pa zopet kaj lepo ležeče primorsko mesto z živahno trgovino, prvo za Marseljsko, in utrjeno tako, da je trdnjava prve vrste. Število prebivalcev je okolo 30.000. Kmalu se zopet obrne železnica proti kopnem, z malimi izjemami preko Narbone, mesta z 20.000 dušami do Perpignana, trdnjave s 30.000 prebivalci, vodeča po rodovitnej zemlji, bogato preprežena s kanali in lepimi cestami. Videl sem kanal, a poleg njega dvojno cesto, tedaj se ne manjka sredstev za komunikacijo. Proti španskej meji približamo se zopet morju; Port-Vendres, Banyuls sur Mer sta prav romantično ležeči morski pristanišči uže ob odpadnih Pirenej proti morji. Cerbère je poslednja francoska in Port-Bou prva španska postaja. Tik železnice gradi se velika lepa cerkev iz snežnobelega kamenja, znamenje, da je Španska brumna dežela. V Port-Bou mudili smo se kako uro, in nadlegovali so nas zopet za legitimacije; jaz pokazal sem

svoj kontrakt in zadostovalo je. Po obedu, pri katerem me je krčmar pri menjanju francoskega srebra ostrigel za nekoliko „quartos“ (to so stari španski bakreni denarji, ki pa v Katoloniji izključno kurzirajo), zasedli smo španski vlak, ki nas je kmalu odpeljal. Vrh Pirenej prekoračili smo uže poprej skozi dolg tunel, a vožnja čez to mejno gorovje nij tako romantična kakor sem si jo predstavljal v svojej fantaziji, kajti Pireneji so tu proti morji odpadajoči uže nizki. Originalni so vagoni družega razreda, v katerih sta se vozila z nami tudi dva španska žandarja, bilo jih je menda šest pri celem vlaku, kar je učinilo nekako čuden utisek na me. Vozili so se precej daleč z nami, a potem nas zapustili. Ker se je uže bližal večer in me je prevzela trudnost, da so me bolele vse kosti, kajti vozil sem se uže neprenehoma dva dni in dve noči, ljubilo se mi je le malo ogledovati natančneje deželo, ki se mi je jako dopadla, kar sem je videl in

taki dolžnosti, katere niso nič mari nobenej državi in tudi Črnej gori ne, dokler je v prijateljstvu z Avstrijo". Na dalje pravi ta list, da se Črna gora prav nič ne umešava v te zadeve in se tudi ne bode. S tem je zopet dokazano, kako so nesramno lagali nemški listi, ko so trdili, da Črnogorci podpirajo Krivošijance v njihovem upor proti brambenemu zakonu. — Knez je baje zaukazal, da se postavi močan mejni kordon proti Boki Kotorске, kakor tudi proti Hercegovini. Sicer pa razmere v Krivošijancih daleko niso tako vznemirljive, kakor jih slika nemška žurnalistika.

Ko se po vsej Evropi govori o miru in si vladarji prijateljsko stiskajo roke, vender Italija dan za dnem dela na to, da pomnoži vojno, da zavaruje meje, da na mejah postavlja trdnjave. Kaj če to pomeniti?

V francoskeje zbornici govoril je Gambetta o tunezijske ekspediciji. On je dejal, da ne dela na to, da bi se Tunezija anektirala, kar bi bilo celo nevarno; a protektorat se mu zdi primeren, tako kakor imajo Angleži v Indiji nad tamošnjimi knezi protektorat. Če bi se pa Francija odpovedala Tuneziji, bi to slavo Francije kompromitiralo. "Mi ne smemo Tunezije popustiti, ker bode za naše afrikanke kolonije potrebna in zanesljiva čuvajka. Tu ne gre za to, da bi se vojaška okupacija razširila do tripolitsanske meje, ker nij dobro, da bi bili neposredni sosede Turčiji." — Zdaj se pripravlja za parlament načrt zakona o cerkvenih in samostanskih zemljiščih.

Dopisi.

Izpod Moskve [Izv. dop.] Omnia praeclara rara. Tega pregovora se v poslednjih časih svojega literarnega delovanja trdno drži naš znameniti, morebiti najznamenitejši beletrist — Ivan Sergejevič Turgenjev. Čez dve, tri, a tam in sem i čez več let vstopa s svojimi prekrasnimi umotvori pred čitatelje, navadno "Vestnika Evrope", kateri mu, kak živemu večji del za mejo svoje domovine, se ve, da najbolj ugaja. Tako na pr. leta 1877 priobčil je svojo "Novj", nadelavšo mnogo šuma ne samo v naših, nego i v zamejnih literarnih krogih. Od iste dobe je molčal, molčal do novejših dnij, če ne računamo njegovih "vaj v tujih jezikih", če ne jemljemo v poštev njegovih prevodov malovažnih povestij nedavno umrlega francoskega pisatelja, Gustava Flobera, bivšega srčnega prijatelja Turgenjevu.

V poslednji knjigi "Vest. Evr." za mesec november je pa le spregovoril veliki literarni orakelj: objavil je namreč tam po obsegu kratko, po zadržaji pa premilo stvarico pod naslovom "pesen toržestvujušče ljubvi".

To vam je mistično-fantastična povest, posvečena spominu uže omenjenega francoskega

zabeležil sem si le malo, znajoč da se bodem v kratkem vračal po istej progi, ter imel priliko opazovati jo bolje in tudi popisati. Omenjam tedaj le dveh večjih mest. Figueras je romantična starinska trdnjava, s črnimi zidovi in stolpi. Mesto broji kacic 8000 prebivalcev in ima znamenito kupčijo s svincom, ki se prideluje v okolici. Girona je prijetno, večje mesto ob železnici s čednimi hišami in prav prijetno lego. Čestokrat spominali so me gozdni griči in hribi ter obdelane planjave na domovino in da nijsem videl različne noše ljudij in pa razliko v poslopjih, ne mislil bi, da sem toliko sto in sto, tudi tisoč milj daleč od nje. Končno pospeli smo okolo 10. ure zvečer v Barcelono, kjer se mi je pošteno prilegel počitek v hotelu "Salcon". Tedaj sem le zopet pri "Sokolu", in počutim se prav dobro.

J. N.

beletrista. "Glejte, kaj sem prebral v nekem starem, italijanskem rokopisu," začneja Turgenjev svojo "pesen likujoče ljubezni". In res, povest vrši se v "srečnej Italiji", v znamenitej Ferrari, v času, ko so ferrarski vojvodje blagodušno podpirali knjižno in sploh umeteljno delovanje, v XVI. stoletji. Ne gledé na svoj naslov, napisana je povest v prozi, pa se ve da v prozi g. Turgenjeva, katera v obraznosti jezika prekrasnejšemu stihu prav nič ne vstopa. Deli se na 14 malih oddelov, ali dosledno z naslovom na 14 štof. Kaj poreče na to idealno delce naša realna kritika, katera brez vsakih ceremonij g. Turgenjeva tako rada meče v koš? Kajti niti po zadržaji niti po času in kraji dejanja "pesen" g. Turgenjeva zahtevam naše literaturne "dejstvitelnosti" ugajala ne bo. Morebiti, da tudi gledé g. Turgenjeva pribegnejo k "anathema". —f—

P. S. Zdaj pa še nekaj pro domo sua. V št. 258. "Slov. Naroda" priobčilo je slavno uredništvo jednega mojih dopisov z opazkami, menda na mojo adresu. Brez vsakega prepira dovoljujem si tudi jaz sledečo opazko. Glavni namen onega dopisa nij bil pretehtavati, so li zahteve Poljakov sploh pravične, ali samo pri nekaterih okoliščinah, koje po mojem tukaj moramo jemati v poštev. V onem pismu sem samo hotel pokazati, kako naša žido- in polonofilska žurnalistika ne v svojem času in torej kak nepatrijotično vzbuja vsakega roda strastno agitacijo, koja občenemu delu in njegovemu mirnemu razvoju vselej bolj škoduje nego koristi, in kak torej ista žurnalistika ne zaslužuva epiteta "liberalne", pač pa — javno simpatizirajoče nihilizmu v njegovih nastrašnejših vidih. Če iz prvotnega dopisa ta zmisel nij bil toliko viden, mea culpa, a dopis moral bi ves v koš; če pa iz priobčenega dopisa njegova prvotna svrha nij dosta jasna, temu niti jaz nijsem kriv, niti slavna redakcija, a to kar jo je pobudilo prijaviti dopis v vidu, v kojem sem ga sam komaj spoznal.

Idem.

(Pričakovali smo tega Vašega vprašanja. Odpustite blagovoljno! Ali razmere naše s Poljaki, ki so mogočna frakcija v našem državnem zboru, so take, da političen slovenski list niti črke objaviti ne sme, ki bi se Poljakom v sovraštvo tolmačiti mogla. Dopisa v koš dejati pa tudi nijsmo hoteli, ker smo prepričani, da je slovenskemu občinstvu ugajal tudi v tej obliki! Ur.)

Domache stvari.

— (Deželni glavar g. grof Thurn) ogledal si je v nedeljo blaznico na Studenci in se jako pohvalno izrazil o naredbah v tem institutu.

— (Gospod Anton Nedved) odlikovan je s križcem za zasluge. V nedeljo zvečer napravila je radi tega filharmonična družba v redutnej dvorani slovesni koncert, pri katerem se je precizno svirala Berliozova ouvertura "Benvenuto Cellini" in pa Wagnerjev marš in kor iz opere "Der Tannhäuser". Kot glavna točka pela se je sladko-vodena poezija "Der Rose Pilgerfahrt", h katerej je godbo komponiral R. Schumann. Godba nežna, prenežna, tako, da je komečno preveč same nežnosti! Krasno je pela gospica Klementina Eberhartova; pri gospodu Koslerji moti poslušalca tisto znano slovensko izgovarjanje nemških besedij! Gospod Julij pl. Vistarini ima mehak, simpatičen glas, ki pa se je nam dozdeval nekoliko preslaboten za tako dvorano. Tudi se mu vidi, da hoče peti z občutkom; pri tem pa

pretira, tako da se časih prav čisto nič slišal nij. Ker je gospod Anton Nedved izvrsten slovenski skladatelj, čestitamo mu tudi mi pri tej priložnosti, ter želimo da bi tudi v prihodnje slovenske pesni svojega talenta ne odtegnil. V to ime mu kličemo (kot rojenemu Čehu) prisrčen: na zdar!

— (V literarno-zabavnem klubu) bral je zadnjo soboto g. prof. Levec berilo: "Iz literarne zgodovine". G. profesor je čital dve do zdaj še neobjavljeni pismi Preširnovi.

— (Odlikovanje.) Ruski slikar Vasilij Vasiljevič Vereščagin je od dunajskega društva slikarjev jednoglasno imenovan častnim članom. Ker je Vereščagin zadnjih treh dnij razstave svojih slik čisti dohodek daroval ubogim mesta Dunaja, izrekel je dunajski mestni zbor jednoglasno zahvalo blagodušnemu umetniku. Čisti donesek vstopnine 3 dnij iznašal je svoto 2500 gold. Zdaj ima svoje slike, ki so na Dunaji vzbudile toliko zanimanja, razstavljene v Parizu; mesca januarja 1. 1882 pa bodo razstavljene v Berlinu v gledališči "Kroll", ki je za ta namen uže najeto.

Telegram "Slovenskemu Narodu".

Dunaj 5. decembra. Zbornica poslancev je sklenila, da se preide v specialno debato o brambenej noveli. Heilsberg interpelira vlado zaradi Vestenecka.

Občni zbor c. kr. kranjske kmet. družbe.

(Dalje.)

Kmetiski posestnik g. Jože Bajec iz Vipave nasvetuje v imenu vipavske podružnice, da se pošlje do sl. ministerstva prošnja, naj ceno soli zniža, ker je sol jako potrebna za živinorejo. Če živinorejec porabi le jedno kilo soli na dan za živino, iznaša to 44 gl. na leto, kar je uže velik davek. Če hoče v tem oziru vlada kmetovalcem in živinorejcem pomagati, lahko pomaga brez škode, kajti če bode sol cenejša, porabilo se je bode dvakrat toliko, ko zdaj.

G. odbornik Murnik pove, da se je kmetijske družbe centralni odbor uže večkrat obrnil do ministerstva, naj bi ceno soli znižalo, ali pa vsaj zopet upeljalo živinsko sol, do zdaj pa žalibog brez uspeha. Govornik misli, da nij uda, kateri bi ne podpiral toplo tega predloga. Centralni odbor bode gotovo z veseljem ponovil prošnjo, ako mu jo naroči občni zbor. Predlog g. Bajca se jednoglasno sprejme.

Zdaj pridejo na vrsto predlogi novomeške in metliške podružnice. Gosp. Ogulin poroča o delovanji odseka za brambo proti trtni uši (phyloxera) in nasvetuje, naj bi se poslali na državne stroške na Vizelsko možje, vinogradniki ali učitelji, ki bi se tam poučili o tem toliko škodljivem mrčesu, ter bi potem v kranjske deželi za dolensko stran širili ta pouk mej vinorejci.

Župnik g. Šuler podpira ta predlog in pravi, da bi jako potrebno bilo kako podporo dovoliti, kajti na lastne stroške ne morejo iti učitelji in drugi možje na tuje učilnice, potrebno pa bi bilo, da je nekoliko izvedencev povsodi, kateri bi vedeli sveta, če se ne sreča prikaže.

Vodja g. Dolenc je proti temu, da bi se pošiljali možje v okužene kraje, kajti nasledek ne bode drug nego, da se bode mrčes zanesel tudi mej dolensko vinograde.

Predlog g. Ogulina se izroči potem cen-

tralnemu odboru, da ukrene, kar se mu bode umestno videlo.

Potem se občni zbor sklene ob 1/2 1. uri in predsednik baron Wurzbach določi nadaljevanje za peto uro popoldne. V večernej seji nasvetuje g. Ogulin, da naj se ustanovi posebni odsek, po vzgledu konjerejskega odseka, za sadje- in vinorejo.

Predsednik baron Wurzbach pravi, da je posebni odsek za vino- in sadjerejo ustanovljen že po pravilih, da tedaj nij treba istega še le posebno osnovati.

G. Murnik se čudi, da hoče g. Ogulin osnovati odsek le za Notranjsko in Dolenjsko, mej tem pa Gorenjskega, katero ima gotovo dozaj najbolj izvrstno urejeno sadjerejo, niti ne omenja. Gosp. Murnik tedaj misli, naj bi o predlogu Ogulinovem sklepal centralni odbor. Tudi predsednik podpira mnenje g. Murnika. G. Ogulin rektificira svoj predlog v toliko, da naj centralni odbor le preudari, ali je treba ustanoviti posebni odsek za vinorejo, kajti za sadjerejo bode že skrbelo po g. vodji Dolenci nasvetovano sadjerejsko društvo v Vipavi. V tem smislu se predlog tudi sprejme.

(Konec prih.)

Dunajska borza 5. decembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	77 gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78	15	
Zlata renta	93	95	
1860 drž. posojilo	133	—	
Akcije narodne banke	839	—	
Kreditne akcije	364	75	
London	118	80	
Srebro	—	—	
Napol.	9	40	
C. kr. cekini	5	56	
Državne ma. ke	58	10	

Zahvala.

Presrečno se zahvaljujem vsej p. n. gospodi, katera je dne 27. t. m. pod Gradom mojega ljubega sina

Arminija

do hladne gomile spremili blagovolila. V ravno tej meri izrekam srčno zahvalo tudi p. n. gežanskej gospodi, ki je drugemu sinu

Ivanu

zadnjo čast izkazala.

V Sežani, dné 30. novembra 1881.

(692)

Jakob Stanič.

Ženitvena ponudba.

Vdovec, 42 let star, hišni lastnik in trgovec v mestu Celje, želi se takoj poročiti z gospodično ali vdovo, vsakako tudi s kmetov, da ima le nekoliko omike in 2000 gld. premoženja, v starosti 25 do 40 let.

Resne ponudbe naj se pošiljajo pod A. Z. poste restante v Celje.

(691)

Cené ure!

Po poštnem povzetju pošiljam in če pošlatev ni povojna, dam denar nazaj. Vsako naročilo je torej neriskirano.

- 1 cylinder-uro od srebrnega nikla z verižico; prej gld. 12 — zdaj gld. 5.25.
- 1 anore-uro od srebrnega nikla z verižico; prej gld. 15 — zdaj gld. 7.25.
- 1 srebrno anore-uro z verižico; prej gld. 25 — zdaj gld. 11.25.
- 1 srebrno remontoir-uro-Washington z verižico; prej gld. 30 — zdaj gld. 15.
- Zlate ure za gospe; prej gld. 40 — zdaj gld. 20.
- Zlate remontoirs; prej gld. 100 — zdaj gld. 40.

Jamči se za 5 let.

PH. FROMM,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstrasse gegenüber der Wollzeile, Wien.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Za prodajalnice z mešanim blagom na deželi išče se

učenec ali praktikant.

Natančneje se izve pri g. Ant. Krisperji v Ljubljani.

Št. 16.813.

(693—1)

Razglas.

Tukajšnji razglas od 20. oktobra t. l., št. 14.775, s katerim se je zaradi dokazane stekline pri enem psu zapovedalo, da smejo v celemu mestu psi le s torbo (naustnico) okolo letati, ali pa, da se morajo povsodi zunaj hiše na vrvi voditi, sicer se bodo polovili in pokončali — se zato, ker se je dne 20. pretečenega meseca zopet pri enem psu steklina pokazala, do

20. februarja 1881

podaljša.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 1. decembra 1881.

Župan: Laschan.

Umri so v Ljubljani:
28. novembra: Marija Kanj, poštnega kontrolorja vdova, 89 let, Emonska cesta št. 19, vsled prsne vodenice.
29. novembra: Hedvik Peterca, čevljarica, 1 leto, Rožne ulice št. 3. — Janez Zlčar, kupčevalec sin, 7 mesecev, Dunajska cesta št. 13. — Marija Verhovc, gostija, 54 let, Karlovska cesta št. 7.
27. novembra: Boštjan Zehert, dinar, 23 let. — Simon Bežnik, gostja, 65 let, za slabostjo.

božična in novolentna darila
fotografski atelje
R. KRACH,
v Pavšinevoj hiši, v Gledaliških ulicah št. 6.

se dá prostor za kupčijo z lesom, hiša za stanovanje in za kremo zraven okrajne ceste meje Cerkljice in Martinjaka v Notranjskem. Prostor je dosti in je za tako kupčijo zelo pripraven. Kdor želi v najem vzeti, naj se ogleda pri poselniku Ivanu Mekindu v Martinjaku št. 1.

(677—3)

Pianino

s 6 3/4 oktavami, močnega glasu, v popolnem dobrem stanu, ki tudi natanko ubran ostane, se dober kup prodaja. — Več o tem se izve pri g. Janezu La-kežiču, praktičnem zdravniku v Bledu. (696)

Zahvala in priporočilo.

Pri žalostnem slučaju smrti g. dr. J. Bleiweisa sem bil po slav. družtvih zunanjih in tukajšnjih, čest. privatnih naročnikih s tako mnogimi naročili počasten, da sem prisiljen vsem p. n. častitim naročnikom mojo presrečno zahvalo izreči ter pri tej priložnosti prositi, da me tudi pri drugih slučajih z naročili obiščejo; obetajoč, da bodem zmirom z lepimi izdelki in ceno postrežal.

Spoštovanjem

Alojzij Korzika,

(686—2)

vrtar v Ljubljani.

Naložilne in spekulaciske kup čie

v vseh kombinacijah se po prijazno reemih in diskretno po originalnih kurzijah oskrbe po bančnej hiši administracije „Leithe“ (Halmai), Dunaj, Schottenring 15. (620—10)

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci in trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snajenje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najbolje to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse teško prebavanje, osobito gnjus do jedi, kislo riganje, napetost, bljevanje, kri v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Spoštovani gospod Fragner!

Hvaležen vam moram biti, da ste mi poslali dve steklenici dr. Rozovega življenskega balzama, kajti od onega trenutka, ko ga je moja soproga zavžila, izgubila je svoje bolečine in krč v želodci, za katerem je trpela 3 leta. S tem potrjujem samo istinitost. Prosim vas, da mi s poštnim povzetjem pošljete zopet 6 steklenic dr. Rozovega življenskega balzama.

Rogatec, 15. oktobra 1880.

Sé spoštovanjem

Mihael Miklavžič,

h. št. 44, občina Hum, zadnja pošta Rogatec.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: Vilj. Mayr, lekar; G. Piccoli, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkoczy, lekar. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar. V Kameniku: Jos. Močnik, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajejo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črmasti tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, oteklino, bezgavke, izrastke, morsko kost; zoper oteklino po prehlajenji in po putiki; zoper ponavljajoč se prisad v udih na nogi, v kolenih, rokah in lediji, če se noge poté in zoper kurja očesa; če roke pokajo in zoper kitam podobne razpokline; zoper oteklino, kadar je koga pičil mrčes; zoper stare rane in take, ki se gnojé; zoper raka, ranjene noge, vnetje kože na kosteh itd.

Vsak prisad, oteklina, ukoščenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V skatljicah po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

(209—21)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.